

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre . 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.

Nyilttér és magánérdekű közlemények soronkint 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A közjegyzők hatásköre.

Debreczen, decz. 10.

Azt mondta Rupp Zsigmond a közjegyzői kongresszust megnyitó beszédében, hogy a mostani helyzetés nyomottság érzete nem kívánja azt, hogy a magyar közjegyzők huszonöt éves multjuk fordulópontját jubileummal ünnepeljék meg. A közjegyzői intézmény bajai és szervezeti hiányai nem örömmünnepet, — hanem a helyzet komoly számbavételét s az intézmény alapos reformját igénylik. Az a program, mely a kongresszus működésének alapját képezte, legjobban megvilágítja a közjegyzők óhajtásait s ezek abban esuesosodnak ki, hogy a közjegyzők a hagyatékok elintézésének terheitől szabaduljanak és hogy a közjegyzői kényszer a telekkönyvi ügyekben behozassék.

A közjegyzők helyzete kétségtelenül reformra szorul s főképp oly irányban, hogy a tisztán perenkívüli ügyekben a közjegyzők részvétele az eddiginél nagyobb mér-

tékben biztosittassék s a közönség bizalma a közjegyzők felé tereltesék és a hagyatékok elintézését mi sem tartjuk oly funkezióknak, mely természeténél fogva a közjegyzői hatáskörbe tartoznék, mert ez az eljárásnak sem gyorsítására, sem könnyebbségére nem szolgál. A kir. járásbiróságoknak ugyanis, melyek elé ezidőszerint a hagyatékok tartoznak, egyáltalán nem kevesebb a dolguk a hagyatéki ügyekben azért, mert azon ügyeket előzőleg a közjegyzők elintézik, sőt bátran mondhatjuk, hogy még több, mint az említett tárgyalások nélkül lett volna, mert a kir. járásbiróságok akár közjegyző előtt tárgyalatott valamely hagyatéki, akár nem, alfától-omegáig minden kérdést ujólag kogniczió tárgyává tesznek és sokszor csak hátrányára van az ügynek az előző tárgyalás s a kik a hagyatéki ügyekben járatosok, nagyon jól tudják, hogy a hagyatéki ügyek tekintélyes számában azért hosszadalmas az eljárás, mert a kir. járásbiróságok kénytelenek póttárgyalásokat tartani, nem lévén a közjegyzői tár-

gyalás alkalmával a tényállás kelőleg kimerítve.

A hagyatékok közjegyzői tárgyalásával tehát az óhajtott célt el nem értük, mert azáltal a járásbiróságok teendői csak kis mértékben apadtak s mert a közjegyzők maguk is panaszkodnak a miatt, hogy a megfelelő anyagi kárpótlás a hagyatékok elintézésénél hiányzik, ellenben teendőiket rendkívül megszorítja. Mi sem természetesebb tehát, hogy legcélszerűbb megoldási mód volna a hagyatéki ügyeket a közjegyzők hatásköréből kivonni s azokat természetüknek megfelelőleg a kir. járásbiróságokra bizni. Ez régi óhajtása már a jogászöröknek s ha ez irányban reformokat nem várhatunk, az nem azt mutatja, hogy arra szükség nincsen, hanem csupán azt, hogy a gyakori változtatás e téren nem felel meg az igazságszolgáltatás érdekeinek.

A mi a közjegyzői kényszert illeti a telekkönyv ügyekben, ez szerintünk rendkívüli óvatosságot igényel, mert ez a kérdés sok

TÁRCZA

Régi hangok.

Irta: Pásztor József.

Tilda kisasszony az udvar végén lakott, abban a kis szürke házban, mely a ráboruló akác lombok és az oldalát befutó vadszőlő levelek között egészen elveszett. Egy kis szöglet volt abban a nagy udvarban, ahol különféle népek laktak és különféle mellékgondolatokkal néztek egymásra, mint általában azok, akiket azélet külsősége összekényszerít egy kis közös területre, ahol akaratlanul is ellesik életüknek néhány intim vonását. A Tilda kisasszony kis szeglete volt az, ahol a lakók békésen pihentették gondolataikat, nem lehetett semmi megjegyzésük. Egy tiszta kis szöglet volt az, ahol nem történik semmi, ahol az élet folyik, mint egy csendes, nyugodt, tiszta vizű patak, melynek sima tükrét még egy ráhulló levél sem zavarja meg.

Tilda kisasszony életében nem voltak tragédiák, ha kínálkoztak volna ilyenek, bizonynyal kitért volna előlük, az életnek egy csendesebb ösvényére. Tulajdonképen senkit sem ismert az udvarban és őt sem ismerte nagyon közlelről senki, nem is na-

gyon érdeklődtek iránta, miután nem volt semmi, ami érdekessé tette volna az alakját vagy külsejét, mégis valami benső vonás fűzte mindenkihez. Ha végig ment az udvaron s találkozott valakivel, végtelen naív meleg tekintettel nézett végig mindenkin, a szemeiben volt valami közvetlenség és bensőség, melynek fénye elárasztotta vézna kis alakját, sovány sápadt arcát, testmozgásainak igénytelenségét. A szemei mindenkítől azt kérdezték: Ugye jó vagy, ugye szép vagy? S ha valaki egy kis életismerettel reá nézett, valami részvét-félet érezett a lelkében, megsajnálta a kis botorkálót, kinek a szemét bekötötte a szive, ki az életet soha, soha meg nem ismeri. Tilda kisasszony valami kis örökségből élt s ez teljesen elég lett volna, hogy megélhessen belőle, de azért folytonosan szorgoskodott valamivel. Apró kézimunkákat csinált, melyek olyan lassan épültek fel, az apró ezérna szemecskékből, mint a korallok a tenger fenekén. Elmesélte fünek-fának, hogy eladja a kézimunkát valakinek, számítgatta, hogy ennyit, meg ennyit kap érte, mikor kész volt, mégis odaadta ingyen valakinek, aki elsodálkozott rajta, hogy milyen szép.

Vendéget nem igen fogadott, de egy korabeli asszony járt hozzá, elég sűrűn, aki gyermekkori barátója volt Tilda kisasz-

szonynak, de minden tekintetben ellentéte. Dus feketehaju erős, középtermetű asszony volt, arczán szigorú tudatosság, de egy kevés ridegség ült s a hangjában is volt valami parancsoló. Tilda kisasszony szinte meggörnyedt előtte, ha vele beszélt.

Rendesen esténkint jött. Az udvaron apró gyerekek játszottak, felmászta az eperfára vagy a fűben kergetőztek, a hangjuk összefolyt alkonyati csendben, mint valami édes csilingelés.

Egyik este megint ott ültek a kis ház tornácán. Tilda kisasszony a horgolása fölé hajolt. Márta, a vendég, egy nagy karoszekben ült. Egy darabig egyikük sem szólt egy szót sem. Tilda néha felvetette Mártára a szemét s Márta szemei találtak a Tildával. Így társalogtak nagyon sokszor. Mindketten érezték, hogy jó egymás mellett lenniök, maguk sem tudták, hogy miért. Kevés mondanivalójuk volt egymásnak, életük olyan volt egymás előtt, mint egy át-meg átolvasott könyv.

Hallgattak egy darabig. Az udvaron elcsendesedett minden. A kis tornácra ráborult az esthomály. Az udvaron, mint egy sötét szellem nesztelen léptekkel végig rohant az éj a titkos hangszerén megpendített néhány hangot.

Tilda halkán, mintha félne attól, a mit mondani akar, megszólalt:

Kényelemmel és teljesen ujonnan berendezett szobáival, továbbá bármily nagyobb társas avagy családi összejövetelekre alkalmas éttermeivel, megyszerte előnyösen ismert kitünő konyhája és természetes boraival elfogad és a legfigyelmesebb kiszolgálás mellett teljesít megbízásokat lakadalmi és egyéb ünnepekre.

Sörcsarnok. Frissen készült izletes étkok nagy választék mellett a nap bármely szakában éjjel 12 óráig.
Villásreggelik a legváltozatosabb étlap szerint.
Dréher-féle Korona-sör.

tisztelettel **NÉMETH ANDRÁS,** vendéglős.

Szálloda és vendéglő „Debreczen városához“

A nagyérdemű közönség jóindulatát továbbra is kéri

egyéb igazságszolgáltatási és köz-igazgatási kérdéssel szoros összeköttetésben áll. Nem is lehetne keresztülvinni a nélkül, hogy a társadalomnak kényelmeitlenségét és kedvetlen érzést ne okozna. És van egy nagyon figyelemreméltó körülmény s ez az ügyvédek érdekeinek kérdése, mely megkívánja, hogy a különben is mostoha elbánásban részesített ügyvédi kartól a megélhetés eszközei el ne vonassanak. Az ügyvédi kar épen olyan édes gyermeke az igazságszolgáltatásnak, mint a közjegyzők és még azt sem lehet mondani, hogy utóbbiak kedvezőtlenebb anyagi helyzetben volnának, hiszen maguk a közjegyzők elismerik, hogy bár jövedelem tekintetében közöttük óriási különbségek vannak, a legszerényebb viszonyok között élő közjegyzőknek is megvan három ezer korona évi jövedelme, míg ugyanaztaz ügyvédekről épen nem mondhatjuk.

Való igaz, hogy szükség van a közjegyzői intézmény népszerűsítésére, mert alsóbb néposztályunk még mindig nem viseltetik eleghető bizalommal a közjegyzői intézmény iránt, de az is kétségtelen, hogy az igazságszolgáltatás terén kell legjobban vigyáznunk arra, a mit Beöthy Ákos politikai történelmi nagy művében társadalmi egyensulynak nevez, mert az egyik faktornak nyújtott tulságos kedvezmény az igazságszolgáltatás másik nem kevésbé fontos tényezőjének okozna kiszámít-

hatatlan károkat. Egyenlő fejlesztése az igazságszolgáltatás minden fontos tényezőjének épen olyan politikai szükségesség, mint a Széll Kálmán kormányának politikai programjában kifejtett azon kormányzási elv érvényítése, hogy a társadalom minden faktorát egyenlő gondozásban kell részesíteni.

A közjegyzői intézményt egészségesebb alapokra kell fektetni a nélkül, hogy a reform által egy másik nem kevésbé fontos igazságszolgáltatási tényezőnek ártalmára szolgáló intézkedést tennénk. Ez a véleményünk a tervbe vett közjegyzői reformok kérdésében, melyekről egyébiránt tekintettel az általános magánjogi codex tervezetere, még lesz alkalmunk nyilatkozni, megjegyezvén, hogy a polgári törvénykönyv tervezetében a közjegyzői intézményre nézve előnyös újításokat kontemplál az igazságügyminiszter.

Reméljük, hogy a közjegyzői intézmény egy újabb huszonöt év múlva mint egy meghonosodott s a társadalom gondolkozásával teljesen összeforrott tényező fog kibontakozni mai helyzetéből s a szintén megerősödött ügyvédi karral együtt vállvetve fogja a magyar igazságszolgáltatást eddig nem ismert magas niveaura emelni.

A debreczeni izr. nőegylet jubileuma.

Debreczen, decz. 10.

Szép, derült idő kedvezett a debreczeni izr. nőegylet tegnapi jubiláris ünnepének, a melynek rendezésén már oly régóta fáradozott a nőegyesület vezetősége. Harmónikus, lélekemelő ünnep volt ez, mely kiemelkedett a sablon szerint készülő jubileumok tömegéből. Ünnep, a mely méltó a nőegyesület czéljához s mindenképen méltó multjához, a munkában eltöltött huszonöt esztendőhöz.

A jubileum lefolyásáról tudósítunk a következőket jelenti:

A diszközgyűlés.

Már jóval tizenegy óra előtt mozgalmas élet folyt a Kereskedelmi Akadémia épülete táján. Kocsik gördültek, urak, hölgyek siettek fel a zöld lépcsőn, kiket odafennjelvényes rendezők szolgálatkész csoportja fogadott. — Pár perczel tizenegy óra előtt már mozogni alig lehetett a nagy teremben. Ott volt a nőegylet tagjain kívül a helybeli zsidóság színe-java; megjelentek társadalmi életünk legkimagaslóbb alakjai. A közönség sorában ott láttuk gróf Degenfeld József főispánt, Simonffy Imre polgármestert, Komlóssy Arthur v. főjegyzőt, Bernáth Elemér kir. táblai elnököt, Márk Endre ügyvédi kamarai elnököt, Eröss Lajos theologiai dékánt, Reichmann Armint, dr. Popper Alajost, Kozma László árvaházi igazgatót, dr. Popper Mór iskolaszéki elnököt, dr. Szántó Sámuel, dr. Kardos Albert tanárokat, dr. Bakonyi Samut, Kohn Adolfot az izr. szentegylet és Schwarz Vilmost, a Zion-egylet elnökét, Ormódy Lajost stb.

A debreczeni jótékony nőegyesületet Szabó Kálmánné alelnök és Konez Ákos titkárból álló küldöttség képviselte.

Pontban 11 órakor vonult be az elnökség s elfoglalván az emelvényt, dr. Balakányi Miklósné elnök megnyitotta a disz-

— Márta. Ma öt éve . . . tudod-e?
— Hogy Zsuzsika elszökött, hogy csu-
ful itt hagyott.
Tilda hirtelen lehajtotta a fejét s halk
hangon folytatta:
— Tíz éve, hogy elment . . . Ki tudja,
hogy merre jár?
— Bizonyosan jó helyeken. Rossz vére
volt annak a leánynak.
— Ne légy olyan szigorú, a szíve vitte el.
Márta idegesen mozdult meg a széké-
ben. Halk sóhaj futott végig az udvar felett,
a levelek megmozdáltak. Tilda szelid han-
gon folytatta:
— Semmit, semmit sem hallottunk az-
óta róla.
— Jobb is — felelte Márta komoran.
— Mégis másként volt, mikor Zsu-
zsika velem volt . . . Mennyien jöttek . . .
A szép vasárnap délutánok. Elmult egy-
szerre, a mint ő elment . . . Vajjon együtt
maradtak-e? Vagy mi lett Kelemen urból,
Kelemen urból?
Ezt a két utolsó szót félénk hanglej-
téssel ejtette ki.
Márta egy szót sem szólt, csak a ken-
dőjét tépkedte kezeivel.
— Nagyon szerethette Zsuzsikát.
Márta felugrott, hátat fordított Tildá-
nak s hevesen felkiáltott:
— Mit akarsz, hagyj békében! . . .
Gyűlölöm Zsuzsikát, érted, soha sem
bocsájtom meg neki, hogy . . . hogy itt ha-
gyott téged, téged, szó nélkül.
Tilda felállott, közeledett Mártához, s
kérőleg szólalt meg:
— Ne haragudj Márta, azt az időt nem
felejttem el. Azután Zsuzsika mégis csak az
unokánővérem volt.
— En elfelejttem — felelte Mária ide-
gesen s lassan feiszedte a kezimunkáját az
asztalról, összecsomagolta s egészen békés
hangon mondta:

— Haza megyek.
— Már elmegy?
— Késő este van.
— Az urad?
— Azóta otthon van, egész nap a ta-
nyán volt.
— Jól, jól . . . Semmi különös . . .
Őszi birkanyírás és egyéb dolgok.
Átkarolták, megcsókolták egymást s
Márta alakja eltűnt az éjszakában.

Egyik este beállított Márta Tildához.
A tornáczon találkoztak. Tilda arca ragyo-
gott. Márta csodálkozva nézett reá. Tilda alig
tudott szóhoz jutni, csak szorongatta a Márta
kezét s az izgatottságtól remegő hangon
ismételtegette:

— Márta . . . Márta.
— Mi történt, mi bajod, — kérdezte
Márta.

Tilda majdnem fuldokolva mondta:
— Zsuzsika, Zsuzsika . . .
— Nos, nos?
— Itthon van, nálam.
Márta testén reszketés futott végig.
Egy pillanatig szótlánul néztek egymásra.
Tilda azután nyugodtabban folytatta:
— Néhány órával ezelőtt érkezett meg.
Nagyon fáradt volt, most alszik.

Mindketten csendesben benyitottak a
szobába. A szoba tiszta, egyszerű, puritán
rendje teljesen fel volt forgatva. Valami
finom illat is terjengett a szobában szerte-
szét, széken, asztalon a kis állótűkór oszlo-
pain ruhadarabok lógtak, az asztalon nyi-
tott dobozok, apró toilett darabok, fésűk s
más apróságok heverték. Zsuzsika pedig
mélyen aludt, a túll függönynyel bevont
hóféhér ágyon. Az ajkait egy picit édesen
felnyitotta, lassan lélegzett, az egyik karja
kicsuszott a takaró alól s bágyadtan hullott
az ágy szélére.

A két nő megállott az ágy előtt s

visszafojtott lélegzettel nézték a Zsuzsika
arcát, mintha valami nagy, káprázatos fé-
nyességet bámulnának.

Tilda leereszkedett az ágy előtt álló
székre, fejét oda érintette a Zsuzsika pár-
nájához s mintegy önkívületben susogta:

— Édes kis királynőm . . . hát megint
itt vagy . . . itt is maradsz . . . megint eljönnek
az aranyos napok, veszünk egy zongorát is
. . . hogy foglak ápolni . . . a te szép arczo-
dat . . . Csak aludj, aludj, pihend ki magad.

Felocsudott s félénken nézett a Márta
arcára, a ki szótlánul állott az ágy előtt.
— Ugy-e, még szebb lett? — kérdezte
Tilda Mártától.

Márta szótlánul fordította el a fejét.
— Már nem szereti Kelemen urat. Ő
nem is jött vele. — Márta szeméi felra-
gyogtak.

Tilda azután csendesben, suttogva el-
mondta, hogy bejárták ketten a fél Európát,
Zsuzsika énekelt mindenféle hangversenyen-
ken, Kelemen ur zongorázott és és . . . most
már megunták ezt a zajos életet, Zsuzsika
megunta Kelemen urat

Márta felugrott s az ablakhoz lépett;
sokáig nézett kifelé s néhány könyvessepp
szivárgott a szeméibe. Azután lassan oda-
lépett Tildához, szinte félénken kérdezte.

— És Kelemen . . . Kelemen . . . hogy
van?

Tilda lesütötte a szeméit s halkán, re-
megve válaszolt:

— Nem tudom . . . Zsuzsika majd el-
mondja.

— Éljön még ide?

— Nem tudom . . . Azt hiszem.

Hosszu csend, csak az alvó pihegése
hallatszott.

Tilda kezdett beszélni:

— Milyen kevés is történt azóta. Em-
lékszel még a szép délutánokra. Milyen za-
jos volt a kis házunk. A kirándulások a

közgyűlést. Formás szép beszédben okolta meg a mai jubileumot. A huszonöt éves hártámesgyén egy pillanatra megáll a nőgyesület, hogy visszanezzen azokra a nagy részt letűnt alakokra, kik a nőgyesületet 25 év előtt megalapították s negyedszázad zivatarjai között megtartották és felvirágoztatták.

Az elnök szavai mély hatást tettek, a hosszú, zajos éljenzés után Krausz Vilmos, az izr. hitközség ékesszavu főrabija állott fel s megtartotta lendületes ünnepi beszédét. A női szív magasztalásán kezdte, a jóságos, könyörületos női szíven. Aztán belefogott a debreczeni izr. betegsegélyző és ápoló nőgyesület 25 éves életének méltatásába.

Beszédének végén aztán egy megkapó fordulattal áttért a jelenlegi elnöknek, dr. Balkányi Miklósnének érdemeire, ki tíz évet meghaladó idő óta viseli ezt a tisztet példás buzgalommal, ritka odaadással.

A nőgyesület tagjai, az ő hű munkarásai az egylet jubileumát el sem képzelhetik az elnök érdemeinek elismerése nélkül. Ennek módját pedig abban találták meg, hogy alapítványt tesznek az elnök nevére. A főrabbi a közgyűlés viharos éljenzés közben át is nyújtja a 600 korona alapítványról szóló oklevelet.

Balkányi Miklósné hálásan mondott köszönetet ezért a szép kitüntetésért, a dicséretet áthárítván az egylet munkás, buzgó tagjaira.

Burger D. József jegyző olvasta fel a nőgyesület kitűnő tollal megírt történetét, melyben végig vezette hallgatóit a kezdeményezés küzdelmes idejétől kezdve a nőgyesület felvirágzásának koráig. A mindvégig érdekes dolgozatnak lelkes taps volt a jutalma. Ekkor Popper Mór ügyvéd, az izr. iskolaszék elnöke kért szót s kifejezést adott az iskola hálájának a nőgyesület iránt, mely évek óta táplálja a szegény tanuló-gyermekeket.

Végül felemelkedett a város ősz polgármestere, Simonffy Imre s az elismerés őszinte, meleg hangján adózott a szép mult-

tölgyesbe, milyen kedvesek voltak, minden csupa verőfény volt, csupa tavasz. Nekem is mindig jó kedvem volt. — A szívemben öröm volt. Te veled mégis történt valami Te azóta férjhez mentél...

— Velem sem történt semmi, Tilda — felelte Márta fojtott hangon, a másik pillanatban nyakába borult Tildának s görcsösen zokogta:

— Semmi, semmi nem történt velem. Tilda hirtelen leejtette a fejét.

— De hiszen férjhez mentél, Márta?

— Minden leány férjhez megy, Tilda, Tilda ajkain valami édes-bus mosoly vonult végig, a fejét lesütve hallgatott s nagy sokára egy halk sóhaj repült el a szívéből.

— Igazad van... igazad van, de én nem mentem férjhez.

Fejét odahajította megint az alvó fejéhez s szeretetteljes hangon mondotta:

— Hanem most minden úgy lesz, mint régen Zsuzsika itt marad, mesélni fog, mint járták az idegen országokat, beszélni fog Kelemen uról is. Kimegyünk megint a tölgyesbe s egyszer eljön Kelemen ur is, tudom, hogy megint el fog jönni, a kis királynő visszahívja.

— El fog jönni, — rebegette Márta.

Az alvó ébredezett. Karjait kinyújtotta a levegőbe s valami édes, egészséges, erőteljes mosoly borította el az arcát, az egész teste megremegett a duzzadó erőttől; a két leány nedves szeméi úgy fényltek reá, úgy bámultak, mint a picziny arany bogarak bámulják egy bimbó felsését.

Zsuzsika felnyitotta szeméit. Arany, tiszta aranyfény ömlött be az ablakon s ráhullt a Márta és Tilda alakjára.

tal dícserej és még szebb jövővel biztató nőgyesületnek. Az elnök zárószavai után lelkes hangulatban igaz ünnepi érzéssel osztott szét a közönség.

Az Eleven Ujság.

Hetek óta nagy érdeklődés mutatkozott városszerte az Eleven Ujság iránt, mely lyel a debreczeni izr. nőgyesület lepte meg a közönséget. Két évvel ezelőtt készült az első eleven ujság Győrött, Szávai Gyula szerkesztésében. Azóta a vidéken több helyt megpróbálták, de amennyire az előttünk levő nyomott példányokból megítélhető, a debreczeni, melyet tegnap mutattak be, mindannyi között a legelevenebb.

A Bika fogadó dísztermében hatalmas ujságforma tűnt fel. Megvan rajta az ujság minden hasábjára a legügyesebb kivitelben. Mintha csak a Budapesti Naplót látnánk valami hatalmas nagyító üvegen át!

Nyolcz óra után pár perczel esengetés, az egyik hasáb függőye felgördül s egy bájos kisasszony pattogó versekben előfizetésre hívja fel a közönséget. Váradi Ilonka ez, aki szavaló művészetéről már régóta nem ismeretlen a debreczeni közönség előtt.

Rendkívüli hatása volt a következő pontnak. Rosenfeld Frida adta elő szinte utólréhetetlen kedvességgel a vezércikket. A közönség különben nyílt színen is lelkesen megtapsolta a kis művésznőt, midőn keményen rápirított a vezércikk-írókra:

Írják meg, hogy e rossz világba,
Kevés a tánczos minden bálba!
Sok szép lány petrezselymet árul.
Írjanak erről — ne Kináru!
Írják meg azt, hogy e hazában
Tömérdek ma az agglegény,
Kárpátoktól az Adriáig,
Sok lányka hervad el, szegény!
Ébredjen föl tehát a kormány,
Mert nem jól van ez ilyenformán
S szigoruan rendelje el:
Mindenkinek nősülni kell!

Ezután Balkányi Kálmán mondta el nagy hatással a garmond cikket, melyet Rákosi Jenő írt a debreczeni izraelita nőgyesület jubileumára. — A tárczában először is dalok jöttek. Mihelfi Margit adta elő igazjérezéssel Szabolekának és Makai Emilnek két e célra írt költeményét. De az igazi tárcza-novella most következett: egy megkapó, kedves alkalmi dialógus két ifjú szív szerelméről. A fiú: poéta s verset ír a nőgyesület jubileumára, a szomszéd szobából hallgatja a leány; egy kis jóízű bonyodalom után az ablaknál találkoznak s itt megkéri, mondjon el egy pár sort a verséből. És itt jön az egésznek legderültebb része, midőn a fiú elfogódva, önkénytelenül az óda formájában szerelmi vallomást rögtönöz. A bájos apróságot kitűnően adta elő Goldstein Ilonka, a ki később egy pár ének-számmal megmutatta, hogy mindenképen használható színművésznő vész el benne, — meg Lukács József. A közönség perczekig tapsolt nekik. Fokozódó derűtség közt gördültek le a többi rovatok is. Az irodalom bevezető versét Fleischman Lilla ügyesen mondta el, a mire Fischbein Margit kitűnően adott elő egy románcot. Debreczeni Miklós a helybeli műtárlatról beszélt nevetető apróságot.

Zugó tapsvihar jutalmazta Biedermann Frida és Engel Irén kettős ének-számát, melyet Márkus József vezetett be pár szóval és Márkus Irén kísért. Előbb a Kisalamusi-ból énekeltek, majd a Nap és Hold fülemile megcsizdalt adták elő. A sport rovatot Antal Endre személyesítette meg, a hirovatban pedig Márkus Irén bevezető szavai után Hajós Géza, Redl Szigfrid és Strauser Arnold vettek részt. Egyik nagyobb hatással, mint a másik. Oriási derűtség fogadta egyik-másik napi hírt, meg a rendőri rovatot. A nyilttérben Szőlősi Rudolf jól megállotta a helyét, szintegy Hegedűs József, aki mint a törvényszéki rovat vezetője, el más szavakban vádat emelt hamis bukás

czimén az Eleven Ujság szerkesztősége ellen.

A szerkesztői üzeneteket kedvesen, elevenen adta elő Fisch Margit, míg az egyes üzeneteket Grosz Sándor mondta el. Az apróhirdetések Fried Ellára voltak bízva, a ki különösen a humoros illusztrációkkal keltett nagy hatást, melyeket előadása közben mutatott fel. Megemlékeztünk már a Goldstein Jolán énekszámáról, mely a zene-mellékletben jelent meg. A kedves hang, a bájos megjelenés szinte megigézte az egész közönséget. A kisasszonyt Dénes Arthur kísérte.

A tartalmas lap, mely amellet rövid idő alatt gördült le, állandó érdeklődésben tarotta a közönséget. Nem is akart szünni a taps, mikor az utolsó cikk után rákerült a sor a tulajdonképeni hangversenyre.

A hangverseny.

Magas színvonalu piéce volt a Fleischman Margit zongorajátéka. Gounod Faust-ját, ezt a nehéz, de annál szebb mesterművet mutatta be a kisasszony. Ezt Fái Flóra szavalata követte. Tompa Mihály Haroma daru-ját adta elő hatalmas erővel, igazsággal, sok helyen az alakítás leleményességével. Hatalmas tapsvihar fogadta Balassa Jenőt, ki Gárdonyinak egy kedves, eleinte derült, majd megható apróságát adta elő követelenséggel, az igazi művész sokoldalúságával. Ez jellemzi második fellépését is, midőn apró költeményeket mondott el. Bödi Ella Ördög Róbertből énekelte el csodálatosan szép hangján egy áriát Flesch Emil kíséretével. A szünni nem akaró tapsra cigányzene mellett magyar nótát énekelte.

Emléklap.

Alig volt vége a hangversenynek, midőn hirtelen ujság-kolportálok jelentek meg minden oldalról a teremben selárasztották a közönséget az alkalmi Emléklappal, mely az egész Eleven Ujságon kívül magas színvonalu cikkeket is közöl. A közönség egyszerűen elkapkodta a lapokat s érdeklődve olvasták a híres írók munkáját. Egy párat itt közlünk mutatónak:

Nem azért írom ezen pársort, mintha azt hinném, hogy ez által a debreczeni izraelita nőgyesület 25 évi fennállása jubileumának örvendetes jelentőségét emelhetem, mert ezen ünnepi jelentőségét azon jótettek hosszú sorozata adja meg, melyeket ezen egylet 25 év alatt folytonosan gyakorolt; de írom ezen pár sort, miután arra nekem alkalom adatott, azért, mert jólesik kifejezhetni az egylet multja iránt elismerésemet, jövőjét illetőleg jókívánatomat és azon bizalmamat, hogy nem fényes szavak, ígéretek hangoztatásában, de a folytonos jótékonyági munkálkodásban fogja ezentul is feladatát keresni és megtalálni.

Budapest, 1900. november 17.

Tisza Kálmán.

A valódi szeretet nem ismer korlátokat, mert nem ismer határt.

Apponyi Albert.

Mindig azt hallottam, hogy a hölgyek születésnapjuk 25-ik fordulóját legjobban szeretik 35 éves korukban megülni. A debreczeni zsidó nőgyesület jubiláris ünnepéből kiderül, hogy a nők is hasonlatosak a kanonokokhoz. Egyenkint fűt-fát ígérnek (már mint a kanonokok) a hitelkereső szegény nemes embernek. Mikor pedig összeülnek káptalannak, — egyhangulag elutasítják a kérelmezőt.

Ha a fentebbi hallomásom a nőkről alapos, akkor ime ők is, ha összeülnek káptalannak, másképen tesznek, mint egyenkint. Egy napot, egy perczet sem engednek a 25-ből, hanem megülni naposnapján. Könnyű is a dolog, mert hiszen csak az egyesület öreg, a tagjai örökké fiatalok. Az ifjuság nemes ideális tüze nem szűnik meg szívökben égni. Másokon jót tenni, boldogtalanokat boldogítani, gyászba esettet vigasztalni, örömtelennéket örömet vinni: ez az ő szép, kedves, elra-

gadó, testet, lelket megifjító vállalt foglalkozásuk.

Az Isten nem fog róluk megfejtenek, amire szükségök is van, mert a világ berendezése olyan, hogy csakis a fény mellett van árnyék, hogy igen nélkül nincsen nem, hogy a háladatlaniságot nem ismeri, csakis a jóltevő.

Egyébiránt a háladatlaniságot is könnyebb testületileg elviselni, mint egyenként, ép úgy, mint a - 25 esztendő. A debreczeni zsidó nőegyesület 50 éves jubileuma alkalmával a szeretetreméltó elnöknő engedelmével folytathatjuk ezt a témát.

Rákosi Jenő.

Legyetek áldottak . . .

Legyetek áldottak, kegyes ifjak, vének,
Ha örömet adtok a gyermek szívének!
Adtok neki vidám, gond nélkül nyarat,
— Vadvirágos rétet, pillangót, madarat!
Áldott, a ki egy bus gyermek ajakáru
Leveszi a sóhaját. Ha órája zárul:
E gyermek mosolya kíséri az égbe,
Jótekonny percekért örök üdvösségbe!

Ábrányi Emil.

Az ujkor egyik uralkodó vonása a feminizmus. Eddig mi éreztük és ugyan csak mi taksáltuk is az asszony értékét. Most az asszony érzi s taksálja a maga értékét. S felbukkan a művészetben s irodalomban a temérdek női talentum; s az élet harcainak csatateréin is megjelenik önállóan az öntudatra ébredt nő. Az emberiség feléről — szebbik feléről — lepatantak az évezredes jobbság bilincsei, a szabadság s az önérték szárnyat ad az asszonyléleknek. Ezen a szárnyán hadd emelkedjék fel az ideálok tiszta levegőjébe, s vonzó erejével hadd csábítson minket is maga után abba a verőfényes magasságba. Bizony reánk fér.

Vései József.

Ezen kivül Thaly Kálmán, Király Ferenc, Kola János orsz. képviselők, Wolfka Nándor, K. Tóth Kálmán, Krausz Vilmos, Lengyel Laura, Mezei Ernő, Pekár Gyula, Szabolcska Mihály, Kenedi Géza, Kozma Andor, Rákosi Viktor, Acsádi Ignác, Konez Akos, Bárány József, Szabolcsi Miksa, Gerő Attilia irtak bele.

Ott voltak: Ferenc József braganzai herceg ö fensége, gróf Degenfeld József főispán, Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Bernáth Elemér kir. táblai elnök, Szücs Miklós törvényszéki elnök, Igyártó Sándor főügyész, Dobiecki Sándor üzletvezető, Komlóssy Arthur, Király Gyula, dr. Popper Alajos, Reichmann Ármán, Márk Endre, Kemény Mór, Fischbein Ignác, dr. Benedek János, Krausz Vilmos, dr. Popper Mór stb. stb.

A s s z o n y o k : Alter Sándorné, Altman Béláné, Bechert Manóné, Berger Vilmosné, Biederman Józsefné, Boros Izidorné, Baum Miksáné, Braun Miksáné, Berger Jenőné, Berger Mórné, Bernáth Elemérné, Burger Józsefné, dr. Burger Péterné, dr. Balkányi Miklósné, Geiger Simonné, dr. Balázs Bertalanné, Dénes Adolfné, Ernst Péterné, dr. Engel Ignáczné, Fisch Ignáczné, Falk Ármáné, Fischbein Ignáczné, dr. Freund Jenőné, Fischbein Mórné, Fried Emilné, Fried Lajosné, Glück Venczelné, dr. Hegedüs Jenőné, Hartstein Kálmáné, Holländer Adolfné, Jónás Mórné, Zelenka Sámuelné, dr. Kardos Albertné, Kandl Lajosné, Katz Józsefné, Konez Mihályné, dr. Kenyeres Elekné, dr. Komárominé, Kemény Mórné, László Albertné, Lederer Mártonné, dr. Lőkóvits Mártonné, Lichtschein Menyhértné, Lukács Ármáné, Lengyel Rezsőné, Lichtschein Mórné, Meisels Vilmosné, Márkus Miksáné, Márkus Sándorné, Nagy Jakabné, Ormódi Lajosné, dr. Popper Alajosné, Rannunkel Edéné, Reichmann Ármáné, Reichard Manóné, Rosenfeld Salamonné, Sarkadi Gyuláné, dr. Szász Adolfné, Schreiber Lajosné, Stein Zsigmondné, Steinbergerné, Schwartz Vilmosné, Stern Józsefné, dr. Szücs Miksáné, Szántó Sámuelné, Szántó

Győzőné, Szabó Miklósné, Váradi Ignáczné, Weisz Lévyné, Weisz Mórné, Weisz Sándorné, Weinberger Lajosné, Wiener Adolfné.

L e á n y o k : Adler nővérek, Bechert Ilka, Biedermann Frida, Bódi Ella, Ernst Elza, Engel Irén, Fáy Flóra, Fisch Margit, Fischbein Margit, Fischbein Ilonka, Fleischmann Margit és Lila, Fried Ella és Gizella, Goldstein Margit, Goldstein Jolán, Katz Jolán, Kemény Klára és Irén, Koz Jolán, Laczkó Felice, Lukács Erzsike, Márkus Irén, Pariser nővérek, Popper Ilonka, Rannunkel Henriette, Reichmann René, Rosenfeld Frida, Szántó Jolán, Spitz Róza, Sonnenberg Berta, Térey Vilma, Várady Ilonka.

A közgyűlésen meg nem jelenhetvén, levélben üdvözölték az egyesületet: dr. Wolfka Nándor, Váradi Szabó Jánosné, Lesztván Adorján stb.

SZÍNHÁZ.

Coriolanus. Szombaton este Shakespeare örökbecsű alkotásában gyönyörködhetett közönségünk. A rendkívüli nehéz feladatot, hogy meggyőzzön bennünket arról, hogy a hősből megnyilatkozó hajlíthatatlan gőg hogyan olvad föl az anyja iránt érzett szeretetében, Komjáthy sikerülten oldotta meg s elfogadhatóan állította előnk. Bartha a nép dühét lecsillapító Menenius Agrippa szerepében hatásosan deklamált. Odrý a volszk vezért kissé élénkebben interpretálhatta volna. Szathmáry és Patakya a néptribunokat élethűen adták vissza. Fáy Flóra és különösen Breznay Anna a hős neje, illetve édes anyja szerepében helyesen alakították s a közönség elismerésében részesültek. A shakespearai darabok iránt közönségünk még mindig esekély érdeklődést tanusít, ez az oka, hogy a színház félig sem telt meg.

A koldusdiák. Tegnap délután telt ház mellett került színre Millöcker e bájos zenéjű operettje, mely szövegében sem követi a mai modern operetteket, melyek csupán a zenére támaszkodnak, de egyébként mag sincsen bennük. A színpadunkon már eléggé ismeretes darab tegnap is nagy tetszés mellett került színre, melyre nagy befolyással volt a szereplők gondos készültsége és a jól vezényelt zenekar szabatos játéka. A két koldusdiák szerepében Karacs és Környey tüntették ki magukat és arattak nagy tetszést. Karacs különösen igen jól volt disponálva s hatalmas tenorját teljes mivoltában érvényre juttatta, hálás tapsra ragadta a közönséget. Zajos sikere volt Nagy Gyulának is, ki Ollendorf ezredes szerepében remek alakítást mutatott be. Mulatságos kupléit zajos tetszés mellett ismételték meg. Tanay, Bartha szintén sikeresen működtek közre az előadásban.

A nők közül Bódi Ella, K. Galassy Paula és Sziget Lujza kiváló játékkal vívták ki az elismerést.

Paraszt szívek. A vasárnap esti színházi előadás bár egyike volt a jobbakkal, nem elégtette ki közönségünket, mert maga a darab oly gyenge, hogy azt semmiféle igyekezet megmenteni nem képes. A darab ugyanis telve van lélektani képtelenségekkel s hiányzik belőle a magyar nép lelkületének ismerete. Különben is egyfelvonásos népszínművel bajos a közönségre hatni, még ha oly tüzzől pattant paraszt menyecske látunk is a színpadon, mint aminőt F. Kállai Lujza mutatott be, ki egyébiránt két gyönyörű dalával nagy tetszést aratott. Környei és Odrý igyekezett a darabból elfogadható népszínművet formálni, hogy ez nekik nem sikerült, az sem rajtok, sem a többieknek nem mult. — Annál jobban tetszett a közönségnek az Uránia tudományos színház vendégszereplése, mely Páris 1900-ban ez. hatásos darabját mutatta be. Maga a darab gyönyörű nyelvezete nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a rendkívül változatos és érdekesebbnél érdekesebb képeket a közönség élvezhesse. Különösen tetszettek a mozgófényképek között: a katonai diszfelvonulás, a

mozgó járda, Loie Fulles, Loubet szemléje, a quadrille bemutatása és a mosonók királynője című képek. Az Uránia teljes mértékben megérdemli a közönség pártfogását.

Megkéselt házaspár.

— Véres támadás egy bormérésben. —

Debreczen, december 10.

Ugy látszik, hogy városunknak mindennapra ki-kijut a maga szenzációjából, mely felett nem lehet csak úgy egy odavetett pillantással napirendre térni, mert az egyes, törvénybe ütköző cselekedetek azt bizonyítják, hogy a közbiztonságot veszélyeztető rossz erkölcs mételey gyanánt kezd terjedni.

A jelen esetet nem irhatjuk ugyan a közbiztonság rovására, mert nem nyílt helyen történt, hanem azért a rendőrség élehetlenségét ez is fényesen illusztrálja.

Négy ember betér egy bormérő-helyiségbe s ott a vendégek jelenlétében összeszurkálják az üzlettulajdonost és feleségét s a kiküldött rendőrök a veszedelmes támadókat szabadjára eresztik azért, mert közülök egyiket jól ismerik.

Hát nem komikus ez?

A véres esetről tudósítónk a következőkben számol be:

A Vár-utca és Nyomatató-utca sarkán levő „F ü s z e r - é s C s e m e g e - ü z l e t” jelenlegi tulajdonosa Földi Dániel, ki feleségével és ennek nővérével lakik ottan s a fűszerüzlet mellett bor és pálinka kimeréssel is foglalkozik.

Tegnap este is sok vendég volt az üzletben. Földi és neje látták el itallal őket. Ugy nyolcz óra tájban négy ember vetődött be a bormérésbe, a kik már valahol jól elmulathattak, mert ugyancsak hangosan foglaltak helyet egyik asztalnál. Parancsoló hangon kérték a bort és iszogatás közben éktelen lármát vittek véghez.

Egyik tisztességesen mulató vendég felkérte Földiét, hogy figyelmeztesse a zajongókat csendesebb viselkedésre, mert különben ők kénytelenek lesznek eltávozni.

Az üzlettulajdonos neje oda is ment a kompánia asztalához és szelid hangon megszólalt:

— Kérem, csendesebben tessenek mulatni, mert más vendég is van itt és én nem akarnám, hogy a láрма miatt eltávozzanak.

— Micsoda? — ugrott fel a mulatók egyike. — Pénzemért úgy mulatok, a hogy nekem tetszik. Fogja be a száját, mert én hentes vagyok és igen jól értek a disznóöléshez.

Az asszony e szavakra erélyesebben lépett fel s távozásra kérte őket. Erre vérszemmet kapott a négy ember s mintha adott jelre tennék, hirtelen kést rántottak s mire az asszony védekezésre gondolhatott volna, egyikük hirtelen a baloldalába ütötte a kést közvetlen a szív alatt, úgy, hogy hacsak egy centiméternyire meggyeljebb a szívet éri.

A megsérült nő éles sikoltással rogyott össze s vére patakzva omlott oldalából. A háttérben foglalatokodó Földi előrohant a sikoltásra és menteni akarta feleségét, de a veszedelmes támadók őt is késsel fogadták. Egyik szurás a száját metszette fel annyira, hogy a fogai is kilátszanak; a másik kezén sebezte meg az ütörekhez közel. Ezenkívül fején is súlyosabb szurást szenvedett.

Az ott alkalmazott leány, látva a borzasztó vérengzést, sikoltozva futott az utcára, honnan öt rendőr érkezett elő a garázda emberek megfékezésére. Mire azonban odaértek volna, a vérengző emberek elhagyták már a helyiséget és a Csapó-utca felé igyekeztek.

A rendőrök megállították őket, illedelmesen kezét fogtak velük és alásan engedelmet kérve, feljegyezték a becses neveiket. A megsérült tulajdonos és egyik vendég felelősség vállalása ellenére sem tartóztatták le a lelketlen mészárlókat, mert egyiket közülök ismerték.

Hát aztán nem a legnagyobb foku komikum ez?

Négy ember súlyosan megsebesít egy házaspárt és a rendőrség bölesen elengedi őket, hogy továbbfolytathassák garázdálkodásaikat.

Az is megjegyezni való, hogy vendégek voltak az üzletben, sőt — állítólag — három katona is mulatott ottan és egyik sem sietett közülük a megtámadott házaspár védelmére.

A súlyosan sérült nőt dr. Bruckner Ernő vette gyógykezelése alá, ki az üzlettulajdonos sebeit is bekötözte. A nő állapota veszélyes, mert a seb könnyen elüszkösödhetik.

A rendőrség persze semmit sem akar tudni az egész dologról, mintha mi sem történt volna. A bűnügyi osztály beburkolódik mélységesen az ő kabinjába, mint valami imádkozó muzulmán, azt hívén, hogy ha ő nem ad jelt az esetekről, nem is fogja megtudni földi halandó.

Ime: mégis megtudtuk és most azt kérdezzük, hogy Szücs biztos urat mi jogosította fel arra, hogy a vérengző férfiakat elbocsássa? Hiszen ő nagyon is ügyes szokott lenni a kósza leányok elfogdosásában.

Mulatságos dolgok ezek nagyon! A bűnügyi osztály főnöke büszke lehet az ő közgeire és méltán neheztelhet az újságírókra, hogy azok mindent kipuhatolnak és így kárbavész a nagy titkolódzás.

Ajándék előfizetőinknek.

A „Debreczeni Ellenőr“ előfizetőinek, mint eddig minden évben, most is megküldjük karácsonyi ajándéknak a napokban megjelent csinos kiállítású és érdekes tartalmú Csokonai-Naptárt. Azok az előfizetők, kik december hóban fizetnek elő a január 1-től kezdődő legalább egy negyedévre, december hóban nemcsak a lap ingyen küldésére tarthatnak igényt, — hanem a Csokonai-Naptárra is.

HIREK.

Vörösmarty-ünnep a főiskolában.

A reformátusok debreczeni ős kollegiumában holnap d. u. áldozni fognak a Vörösmarty szellemének. Tanárkar és ifjuság karöltve csatlakozik a maga közös ünnepével ahhoz a mozgalomhoz, mely az egész országban, hol csak a Szózatot dalolják, mindenütt fellobbantotta a lelkesedés tüzeit. Szép jelentősége lesz ennek az ünnepnek és semmit sem von le erkölcsi értékéből az, hogy nem decz. 1-én a többi országos ünnepekkel egy időben tartották. Így is bizonyítani fogja a város, a magyar társadalom s mindazok előtt, kik a debreczeni kollégium működését figyelemmel kísérik, hogy ez az iskola a meny nyire fő erőssége az erős, a tiszta kálvinistaságnak, épügy fő erőssége a halhatatlan nagyok tisztelését és dicsőítését czélzó nemzeti mozgalmaknak s a vidéken egyik nagy központja és főtényezője a Vörösmarty-kultusz terjesztésének.

Nagy örömmel nézünk hát a debreczeni kollegium ünnepe elé, melyet holnap délután 1/2 5 órakor fognak tartani a főiskolai díszteremben. Mint értesülünk, az ünnepélyt maga Kiss Áron, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület ősz püspöke nyitotta volna meg, azonban közbejött betegsége akadályozza az agg főpásztort, hogy a debreczeni kollegium ünnepélyén, ő, a magyar kálvinista ságnak veterán bajnoka s élő büszke-

sége dicsőíthesse az első szavakkal a Vörösmarty örök érdemét.

A meghívót különben itt adjuk:

„Meghívó a debreczeni ev. ref. főiskola tanárkarának és ifjuságának f. 1900. évi decz. hó 11-én kedden d. u. 1/2 5 órakor a főiskolai díszteremben tartandó Vörösmarty-ünnepélyére. A terembe való belépés ezen meghívó felmutatásával történik.

Sorrend:

1. Szózat. Szövege Vörösmartytól, dallama Egressytől. Előadja a Főiskolai Énekkar.

2. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Bartha Béla akadémiai igazgató.

3. Isten segits, királyok Isten e. Költemény Vörösmartytól. Szavalja Szücs László hittanhallgató.

4. Vörösmarty ünneplésekor. Alkalmi költemény. Irta és elmondja Kun Béla joghallgató.

5. Főtitok. Szövege Vörösmartytól, dallama Thern Károlytól. Előadja a Főiskolai Énekkar.

6. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Ferenczy Gyula akadémiai tanár.

7. Gondolatok a könyvtárban. Költemény Vörösmartytól. Szavalja: Takács Endre joghallgató.

8. „Házának rendületlenül“ Költemény Vörösmarty emlékére. Irta Abrányi Emil, szavalja Pirkler Ernő joghallgató.

9. Hymnus. Szövege Köleseytől, dallama Erkeltől. Előadja a Főiskolai Énekkar.

Mint értesülünk, az ünnepélyre a városunkban levő összes hatóságok és hivatalok fejei külön meghívást nyertek s megjelenésüket mindannyian meg is ígérték a főiskolai ifjuság náluk járó küldöttségének.

— Névszerinti szavazások a folyó hó 20-án tartandó rendkívüli közgyűlésen:

1. Hadházi és kórház-utezák sarkán az új szabályozási vonalak által határos 286 négyszöglet tevő, ma még utezához tartozó terület önálló telek alakításra Zoltai Lajos debreczeni lakosnak négyszög ölenként 6 korona vételárért elidegeníttessék-e (első ízben).

2. Város törzsvagyonának egy részét képező sámsoni és szováti italmérsi kártalanítási kötvények, devinkulálás által elidegeníttessék-e, oly czélből, hogy értékük egész összegében a pallagi gazdasági tanintézet fejlesztésére megszavazott 460.000 korona részbeni törlesztésére fordíttassék (másod ízben).

— A jogászok táncestélye. Szombaton este rendezte első táncestélyét a jogakadémia polgársága. Széles jó kedv költözött a Bika dísztermébe s valóra vált sok szép leány álma, mert hát a jogászok táncestélye iránt mindig nagy a várakozás. Meg is érdemelték. A szombat esti mulatság erkölcsi sikere nagy volt. A ki ott volt, jól mulatott s nem fogja elfeledni sokáig azt a kellemes időt, mit a jogászok táncestélyén töltött. Hangzott az „Ujra“, „Hogy volt“. Magyarai testvérek pedig huzták tüzzel a ropogós esárdást, a gyönyörű turokat. Késő reggeli órákban ért véget a mulatság, mikor a hajnal szürke világa már betört az ablakokon. A hölgyeket csinos táncrenddel lepte meg a rendezőség. Fehér préselt kör, szecsessziós virágdíszszel. — Városunk notabilitásai közül többen jelentek meg, köztük Degenfeld József főispán, dr. Bartha Béla akadémiai igazgató, dr. Kérészy Zoltán jogkari dékán. Több felülfizetés is történt a Joghallgatók Segítő Egyesülete javára.

A jelenvolt hölgyek névsorát tudósítónk a következőkben jegyezte fel:

A sszonyok: Szabó Kálmánné, Palalay Miklósné, Rutter Emilné (Nagyvárad),

Hutirai Béláné, Dienes Barnáné, Riekl Antalné, dr. Ujfalussy Józsefné, Emmert Antalné, özv. Antalovich Gyuláné, Ludány Lajosné, Zádor Lajosné, Ériez Ernőné, Péchy Kálmánné, Czégely Sámuelné, Baróthy Béláné, Pünkösdy Ferenczné.

Leányok: Szabó Margit, Ujfalussy Mariska, Bosznay Ilus és Gabi, Rutter Sarolta, Antalovich Ilona és Gizi, Ludány Marcsa, Ériez Gizella, Dienes Rózi, Zádor Vilma, Riekl Margit és Piroška, Péchy Paula, Czégely Gizike, Hutiray Palika, Emmert Leona, Ujfalussy Mariska, Baróthy Gabi, Pünkösdy Margit, Molnár Aranka és Gizella.

A mint halljuk, a rendezőség tekintettel a nagy erkölcsi sikerre, elhatározta, hogy február elején még egy táncestélyt rendez.

— Komárommegye tanfelügyelője.

Örömmel olvastuk a hivatalos lapban, hogy Lőrinczy Györgyöt, a komárommegyei tankerület önálló vezetésével megbízott királyi segédtanfelügyelőt a vallás- és közoktatásügyi miniszter e tankerület királyi tanfelügyelőjévé nevezte ki. Lőrinczy György annak idején mint a F. M. K. E. lankadatlan buzgalmu titkára tette nevét a felvidéki magyarság szolgálatában általánosan ismertté, azonkívül az irodalom terén is működik és nevét tárczáiból a Budapesti Hírlap közönsége is ismeri.

— Betöréses lopás. Mint levelezőnk értesít, Hajdu-Szoboszlón betöréses lopást követtek el a napokban Gulácsi Miklós ottani lakos kárára. A betörők éjnek idején az utcai szoba ablakát betörték, behatoltak a szobába s onnan az összes ág- és ruhaneműket ellopták. A kár felülhaladja a 350 koronát. A tettesek ez idő szerint ismeretlenek.

— Tüzeset. A szomszédos Hajdu-Böszörményben Varga András gazdálkodó háza leégett. Ezen ház padlásán volt Cseh János tengerije felhalmozva, mely szintén a tűz martalékává lett. Összes kár mintegy 800 korona. A tűz keletkezése ismeretlen. A vizsgálat folyik.

— A polgári kör bálja. A debreczeni polgári kör saját könyvtára javára 1901. évi január hó 5-én, szombaton az Arany Bika szálloda dísztermében Rácz Károly zenekara közreműködésével zártkörű bált rendez, melynek a kezdete este 8 órakor lesz. Belépődíj: személy-jegy 2 korona. Család-jegy (4 személyre) 6 korona. Páholy-jegy 6 korona. Páholyba lépőknek nem kell személyjegyet váltaniok. Jegyek csak a meghívó felmutatása mellett válthatók és pedig Szent-Királyi Tivadar ur üzletében, a kör helyiségében (Tisza palota, I. emelet) és este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— Vakmerő betörés. A szomszédos Hajdu-Dorog községben — mint levelezőnk írja — az elmúlt éjjel vakmerő betörést követtek el ismeretlen tettesek. A káros Papp József, kinek utcai lakásának ablakát a betörők feltörték, behatoltak a szobába s ott mindent össze-vissza forgattak s minden elvihető tárgyat elvittek, a mit pedig nem bírtak elvinni, azt a használhatatlanságig összetörték. Az ellopott holmi nagyobb része ág- és ruhaneműből állott. Érdekes, hogy a házbeliék, kik a szomszédos udvari szobában aludtak, a történetekről semmit sem tudtak. A kár felülmulja a 400 koronát. Ez alkalommal a szomszédságban levő Lelesz János gazdálkodótól a lőszer-számot is elvitték. Mint az eddigi vizsgálat kiderítette, a betörést kóbor czigányok követték el, amennyiben a lopást megelőző napon a községben kóbor czigányok barangoltak s a lopás elkövetése után egy sem volt a községben. Az ottani esendőség a tettesek kiderítése végett az intézkedést megtette.

— Három millió nyereség. A párisi világiállítás területén élénk az élet. A be-

zárás után sokan megvásárolták az egyes szekrényeket. — Így például Hercegovina érdekes pavillonját, melynek ára 40.000 frank, 100.000 frankért adták el. Sokan kívánják a kis orosz pavillont. Egy hölgynek annyira megtetszett a Kongó-pavillon, hogy egy mérnöknek 15.000 frankot fizetett egy hasonló ház fölépítéséért. Így a svéd, norvég és hercegovinai pavillonokra is akadt vevő elég. A kérdés most az, mennyibe került a párisi kiállítás és mennyit hozott be? A költségek 65 millióra rugnak, a bevétel 68 milliót tesz ki. Így tehát a bevételi többlet 3 millió frank.

— **Gazdászok bálja.** A jogászok táncestélye már megvolt, most a gazdászokon van a sor, hogy bált rendezzenek. Ugy halljuk, már rövid idő kérdése s megalakul a rendezőség, elnökelőltjük már van is. Ha bált közbejött körülmények miatt még sem rendezhetnének, legalább egy táncestélyt szándékoznak összehozni, mit csináljanak is, mert várják Debreczen lányai.

— **Temetés pap nélkül.** Balázs István kolozsvári cipész hosszabb idő óta betegeskedvén, a nyomor legijesztőbb mérvei közepette fejezte be nyomoruságos életét. — Meghalt tegnapelőtt, el kellett tehát temetni. Nagy nyomorban hátrahagyott felesége elment a plébániára (mert római katolikus volt) és papot kért a temetésre. A pap, akivel beszélt, kijelentette, hogy ő ugyan elmenne szívesen ingyen is, de hát nem lehet, mert a papoknak ez képezi a jövedelmét, de mindazonáltal megígérte, hogy elfog menni a temetésre, valamiképen majd el fogja igazítani. A gyásznép összegyűlt, a koporsót lezárták, minden előkészület megtéve, hogy a halottat utolsó útjára kísérik. Még csak a papot várták, várták, várták két órán keresztül, nem jött. Az özvegy háromszor is elfutott könyörögni. Hiábavaló; pap csak nem jött. Nem. Mert a szegény nem tudta lefizetni a díjat, mely a papok jövedelmi forrását képezi. És eltemették szegény Balázs Istvánt pap nélkül.

— **A hentes és mészáros ifjuság bálja.** Olvasóink bizonyosan élénken emlékeznek még ma is vissza a hentes és mészáros ifjuság által az elmúlt farsangon rendezett és teljes egészében sikerült mulatságra. Örömmel jelezük ezuttal is, hogy ezen derék és türelmes ifjuság mulatság rendező bizottsága megalakult és elhatározta, hogy január hó 26-án a Bika-szálloda dísztermében egy fényes és minden ízében magyaros bált rendez. A meghívók és tánczrendek, melyeknek mindegyike a finomult izlés haladásának kézzelfogható bizonyítéka, már is készülnek. Olvasóinknak vélünk kedves szolgálatot tenni, a midőn a hentes és mészáros ifjuság bálját már is b. figyelmükbe ajánljuk.

— **Szinész, mint feltaláló.** Csige, a ki Mosonyi színigazgató társulatánál Aradon mint népszínmű énekes és mint baritonista működött, új szerkezetű, vasból gördülő ablakredőnyt talált fel, a melyet egyik aradi műlakatosnál el is készített. Az előnye az eddigi készítmények felett az, hogy minden lármával jár föl s le s az idegrázó nagy robaj elmarad: vékonyabb vagy vastagabb acél és lemezekből készül és kitérőszelvényű. Egy példánya az aradi karácsonyi iparkiallításra lesz kiállítva s újra Csige forgalomba hozza a szabadalmazott új vasredőnyeket.

— **A pap büne.** Bolváry Antal mező-turi ügyvéd, nyugalmazott járásbíró, nem mindennapi feljelentést nyújtott be gróf Csáky Károly váci püspökhöz. Olyan vádakkal illeti ebben a mező-turi római katolikus plébánost, Hegedüs Imrét, melyek ha igazak, igen szomorú világot vetnek arra, hogy egynemely helyen minő kezekbe van letéve a hitben való kalauzolás. A feljelentésből közöljük a következőket:

„Ez évi március 12 én több hitsorsosom kérésére feljelentést tettem Hegedüs Imre mező-turi római katolikus plébános ellen a váci püspökhöz, vádat emelvén a plébános ellen megátalkodott iszákosság,

ezzel kapcsolatos botrányt okozó erkölcstelen élet, a reá bizott alapítványok hűtlen kezelése, a templomnak részeg fővel koromává lealacsonyítása, a házasság előtti gyónás és áldozásnak egy liter borért való engedése, egész éjjeli dorbézolás után a hajnali misére ittas állapotban végzett áldozás és több, a papi állással összeférhetetlen bűnök miatt azon kérelemmel, hogy ha itt a 20 ezer főnyi reformátusság közé ékelve négy ezernyi római katolikus lelket az elzüllesztől megmenteni akarják, adjanak neki egy hivatását ismerő és teljesítő lelkipásztort.“

Hát nem csodálkozik-e még rajta Molnár János apát és képviselő ur, hogy nincsen már ártatlan ifjuság?

— **Az orosz reformok.** Daczára a czár betegségének — mint Pétervárról jelentik — az általa megkezdett reformokat, a fogházviszonyokat és az orosz sajtót illetőleg, keresztül fogják vinni. Meschzaninov, az új fogházfelügyelő rendeletet bocsátott ki a fogházak javítására vonatkozólag. A törvényesékek főnöke Schachowszkoj herceg is lényeges könnyítéseket engedélyezett az orosz sajtónak. A vidéki sajtónak megadta a jogot a herceg arra, hogy a nyilvános élet minden kérdését megvitathassák. Így a cenzura avult rendszere Oroszországban is lassankint kivész a humánosan gondolkodó czár kezdeményezése folytán.

— **Csodamalacz.** Klobusiczky János orsz. képviselő temesmegyei szkulyai birtokán nagyobb sertésenyésztés van, a hol e hó 4-én egy anyasertés olyan kettős malacot fiadzott, melynek egy feje van. A fej tetején két kis fül, oldalt azonban két rendes fül van; a két test külön lábakkal és hátgerincczel, egy hassal és köldökszínnal, külön far- és hátsórészekkel bir, melyek tökéletesen kifejelettek. Az érdeklődőknek tudtul adhatjuk azt is, hogy az érdekes anyakocza még más 5 esemetének is életet adott s a legjobb egészségnek örvend.

x **Nagy választékban tart raktáron aquarell mintákat, valamint olaj és aquarell festékeket a Osokoni-nyomda papirkereskedése.**

KÖZGAZDASÁG.

Az őszi buza feljavítása.

Az idej szokatlanul száraz őszi már is gondot ad gazdáinknak, hogy mitévők legyenek majdan őszi veteményeikkel, ha azokra nem jó valami kedvező nyirkos tél. A vetemények kikeltek ugyan szépen, de fejlődésük nem oly buja, mint a minő kívánatos lenne, sőt sok helyütt — mint panaszoknak — foltos. Hát tisztelt gazdák, ma még nincs ok a panaszra, nincs ok a kétségbeesésre. Nem tudjuk ugyan, hogy mit hoz a tél, de reméljük a legjobbat. Egyébként is, ha esetleg várakozásaink teljesedésbe nem mennének, még mindig van idő a javításra gondolni, ha csak valami állati ellenség nem pusztította veteményünket, a mely esetben természetesen csak a kiszántás segít. Ha ellenben csakis a kedvezőtlen időjárás miatt maradt hátra fejlődésében az őszi buza, úgy chilisalétrom felültrágyázásával még megmenthetjük és helyrehozhatjuk. Jó erőben lévő talajon s buja vetésnél a chilisalétrom használata határozott pazarlás, sőt sokszor káros, ellenben gyenge vetésnél s olyannál, melyet már kiszántásra kárhóztattuk, valóságos áldás. A chilisalétrom ugyanis a vetésre kerülve, feloldódik, a növények által felvétetik s azok erőteljes bokrosodását mozdítja elő. Épen ezért a chilisalétromot csakis a bokrosodás szakában szabad felhasználni, mert később, akkor, midőn a gabona már szárba hajt káros, a mennyiben a gabonát kétnövényűvé teszi.

Legmegfelelőbb idő elszórására az április és május hava, az utóbbi egész derekáig. Van tehát még bőven időnk annak beszerzéséről gondoskodni s hogy mégis már most tesszünk róla említést, azt csak azok megnyugtatóására cselekedjük, a kik

már is felejdték a jövő évi termés rossz sikerére.

Megjegyezzük még, hogy a chilisalétromból egyszerre sokat kiszórni nem kell, sőt nem is szabad, mert ez gyorsan hat s nagy mennyiségben alkalmazva, nemcsak pazarlás, hanem káros is.

Kat. holdanként 34—45 kilogrammot szórjuk el majd akkor, midőn esőre van kilátás, hogy ez mindjárt a talajba szívároghasson. E mennyiséggel holdanként 2—3 q. többletet is elérhetünk s így az ára bőségesen megtérül. A ki most vásárol már chilisalétromot, az jó száraz, szellős helyen tartsa azt el, mert a chilisalétrom nagyon higroszkópikus természetű, összezsomósodik s megkeményedik.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ha zug a szél. . .

Ha zug a szél, tördeli az ágat;
Sajeg a sziv, ha dulja a bánat;
Vihar után csendes lesz a tájék:
Hejh, de a sziv azután is fáj még!

Hogyha a fa veszt is egy-egy ágat,
Jó a tavasz s hoz helyette másat:
De hogyha a szivet bánat érte,
Fájdalmának se hossza, se vége! . . .

Baka Elek.

* **Esés a robogó vonatra.** Rendkívül vakmerő ugrásról adnak hírt a genfi lapok. Egy munkás, ki Interlaken közelében egy pályaudvar tetején dolgozott, elcsuszott és minthogy nem volt képes megkapaszkodni, a vágányokra akart leugrani. Ép abban a pillanatban robogott el ott egy gyorsvonat és a munkás az egyik kocsi tetejére került, hol megfeszítve minden erejét, megkapaszkodott. A gyorsvonat négy mérföldnyi utat tett meg, mire a munkás veszedelmes helyét elhagyhatta. A jámbor csak egy kis rázkódást és könnyű horzsolásokat szenvedett, komolyabb baja azonban nem történt.

* **Szerény kívánság.** Egy ur (a kis kutyához): Pincsi, add ide a praczlidat.

Vén kisasszony (a kutya tulajdonosa): Istenem, ha ezt valami nekem mondaná!

* **Harmadik valóperét tárgyalták** a minap Párisban Julien Serpellett gazdag polgárnak. A legérdekesebb ennek a valópernek a motívuma. Ditson Helén a harmadik valóperes feleség ugyanis azzal vádolta férjét, hogy két első elvált nevével szintén viszonyt folytatott. Megidéztek a két első asszonyt és egyik se volt abban a helyzetben, hogy a különös házasságtörés vádját megczáfolja. A bíróság erre kimondta a választ és a hűtlen férjet tartásdíj fizetésére ítélte. Mr. Serpelletnek most már három asszonyt kell eltartani és pedig mindegyiknek szép összeget fizet. Mind a három asszony rendkívül csinos. Minthogy ez a pasa még csak 35 éves, nincs kizárva, hogy még egy negyedik próbaházasságot is köt.

* **Tót okoskodás.** Na, pajtás, a drótnélküli telegrafálást már feltalálták. Most még csak az kell, hogy feltalálják a drótnélküli egérfogót is. Akkor aztán mehetünk koldulni.

* **Castellane gróf és grófné adósságai.** A Castellane grófi pár adósságai a bíróságokat innen és túl az oceánon foglalkoztatják. A párisi bíróságok Castellane grófnét tékozlásai miatt gyámság alá helyezték, ez ellen azonban a hitelezők, kik megkárosítva érzik magukat, tiltakoznak. A hitelezők egy része Fitzgerald bírónál, New Yorkban adta be panaszát és ez a bíró meghagyta a grófné gondnokának, hogy adja ki Castellane grófné, született Gould Anna asszonynak örökségét, de egyben fölhatalmazta, hogy az adósságok kifizetését hallassza el addig, míg a Dittmar ügyvéd által New Yorkban megindított pörben ítéletet hoznak. Ez az ügyvéd egy londoni műkereskedő czég nevében másfél millió koronát követel. A grófné vagyona kilenczven millió,

évi jövedelme 4.500.000 frank. Dittmar ügyvéd azt invitványozta, hogy a grófnénak évenként csak 1.250.000 frankot adjanak ki, a többi pedig a hitelezők kielégítésére fordítsák. Nejenél is sokkal pazarlóbb volt Castellane gróf, ki egymaga 35 millió frank adósságot halmozott föl, míg vagyonát összes későbbi örökségeivel együtt három millióra becsülik.

CSARNOK.

Látomások.

1793-ban történt egy gyönyörű tavaszi napon. Páris városa ünnepi öltözetét vette fel, a májusi nap derűlten mosolygott le a fellegtelen kék égről. A hosszú St. Honoré-utczán nagy négtömeg tolongott, az emberek egy bizonyos cél felé törekedtek és felülről tekintve, mintha hullámozó mákfejeket látott volna az ember a frig sapkás férfiak és nők tömegében. A forradalomnak elnevezett nagy vízőzön hozta e sajátságos vi-
sületet divatba.

A Hotel de la Bourgogne egyik első emeleti ablakából egy fiatal ember nézett ki. Sűrű fekete haja homlokára hullámozott, keskeny, bajusztalan ajkai kissé gunyosan mosolyogtak, alakja kicsiny és csinos volt. Köztársasági kokárdával diszitett alacsony ezilinderet mintegy kimenésre készen kezében tartotta. Citoyen Hoffmann volt a neve a fiatal urnak, foglalkozására nézve német diák és ezenkívül „jeune homme musical” mint a hogen magát Palin asszony vendégkönyvébe bejegyezte. Messziről, Königsbergből jött ide és két nap óta tartózkodik a francia Babelben, melynek látásáért már régóta sóvárgott.

Egy család azonnal érte a fiatal embert, mihelyt az isteni városba érkezett. A forradalom véres árnyéka lidércnyomásként nehezedett az emberek lelkére.

Citoyen Hoffmann az utcára sietett és átengedte magát a néparadatnak. A tömeg most egy másik utcába fordult és csakhamar egy óriási tere értek, melynek közepén egy vörösre festett alkotmány emelkedett, — a guillotine.

— Jönnek már, — ordított a tömeg — jönnek már! — És elrobogtak a nemzeföröktől körülvevő taligák, melyeken az áldozatok álltak és feküdtek. Férfiak és nők ugráltak le a taligákról. Először egy gyönyörű nő, merészen felemelt fejével, daczosan egymásra szorított, duzzadt ajkakkal.

— Nézd csak, ez a Ci-Devant, — hallotta a diák a háta megett.

— Nem az, hanem a Collignon a Comédie Françaiseból. Eleget esőkolózott azzal a bitang Artoissal, most zsákba kerül a feje!

Most a dobogón állott, egy utolsó pillantás, egy megvető mozdulat, a tömeg nyugtalanodott. A másik pillanatban megvillant az acél és a gyönyörű fej lehullott. Utána következett egy második, harmadik, míg a sor véget ért. A tömeg széjjelment és a fiatal diák a Boulevard felé irányította lépteit.

Este az operába ment — minő fény és derűltség a nap szomorú eseményei után! A pompás balletben Bestris és Gardel gyönyörködtette a közönséget utólrhetetlen művészettel. De Hoffmann eközben is gyakran visszaemlékezett a néhány óra előtt átélte véres eseményre.

Egyszerre egy kéz érintését érezte a vállán.

— Citoyen, ön, ugy látszik, nagy zenebarát.

— Foglalkozom a zenével, de egyelőre a jogtudomány elsajátítására kell időmet fordítanom.

— No, akkor itt most elég foglalkozásra nyílik alkalma.

— És a gazdagon öltözött alacsony öreg ur ravaszul pislogott a fiatal emberre.

— Nem maradok Párisban, csak rövid időre jöttem.

— Ugy? No ugy is szívesen látom. Itt a névjegyem, fiatal barátom.

„Le docteur Coppelius — No 19, Passage d'Enfer” állott a névjegyben.

Hoffmann meghajtotta magát. Különös érzés fogta el, midőn az idegen ur szemüveggel felfegyverkezett szemébe nézett, a melyek áthatóan néztek rá.

— Nem várom be a darab végét. Vizontlátásra, fiatal barátom!

Az előadás véget ért. Hoffman ezáltal tanul sétált az óriási város utcáin és a nap átélte eseményeit vonultatta el emlékezetében.

— La fortune, messieurs, entrer messieurs les citoyens, — kiáltott egy ezifrán öltözött férfi a Rue Montpenzier egy régi háza előtt. Egy játékbarlang volt. A fiatal diákot csaknem elkábította a nagy fény és pompa, mely odabenn fogadta. A zöld asztalon temérdek aranypérez gurult ide oda. Ő is kedvet kapott a szerencsét megpróbálni. Néhány percz múlva üres volt a zsebe.

— Meg kell motozni, ugy látszik, hogy kém!

— És egyszerre lefogták, zsebeit kiforgatták, míg végre valaki megragadta és a kijárási felé vonszolta. Az öltözésben az operai öreg urat ismerte fel oltalmazójában.

— Páris veszedelmes város, fiatal barátom, — szólt az öreg, a midőn az utcára értek. — Nézze csak az én szemüvegemmel!

Erre átadta hatalmas szemüvegét Hoffmannnak. Az egész utca vérvörös volt az ifju szemei előtt.

— Most jöjjön velem, — szólt az öreg és sietve vezette az ifjut utcákon, tereken keresztül.

— Megérkeztünk! — szólt végre egy komor külsejű ház előtt. Odabenn fény, pompa és terített asztal fogadta őket. Leültek, az öreg borral kínálta meg fiatal vendégét és kocizott vele:

— Egészségére, fiatal barátom! Éljen az öröm! Éljen a szerencse! Még egy vendéget várok, önnek kedvez a szerencse.

Éjfél után egyet ütött az óra, mire kinyílt az ajtó és egy páratlanul bájos hölgy lépett be. Asztalukhoz ült és oly igézően csevegett és énekelt, hogy az ifju csaknem esztét vesztette az elragadtatástól. Egyszerre az igéző teremtés hangja sutogássá változott: taláikára hívta a boldog ifjut.

— De még ma, kedves barátom, mert különben elkésem, később vén és hervadt leszek. — Most felkaczagott és hangja ugy csengett, mint az esüstengetyű. Hirtelen odahajlott az ifjuhoz és kétszer-háromszor tüzes csókot nyomott ajkára.

— Ma három órákor a nagy téren, a kis házikóban várlak, kedves barátom. — És még egyszer hevesen megcsókolta az ifjut. — Eljőjj bizonyosan!

*

A fiatal ember izgalomtól remegve sietett végig a néma utcákon. Minő hűvös van, de szerelmese mégis várja őt. A Rue Royale sarkán egy szürke kis ház, két kis zöldre festett ablakkal. Itt várja őt az imádsárra méltó teremtés. Bekopogtat.

Kinyílik az ajtó.

— Kit keres?

— Itthon van Lili kisasszony?

— Igen, lépjen be.

A hang ösmerősnek tetszik neki. Fulasztó levegő fogadja a helyiségben.

— Csak tessék beljebb lépni!

Egy fáklya világítja meg a helyet. Az ifjunak ugy rémlik, mintha öreg barátját, Coppeliuszt látná. Majd az imádott bájos alakját pillantja meg. Fekete leplen fekszik halványan, bájosan, igézően, behunyt szemekkel.

— Lili!

A leány nem mozdul.

— Lilikém, mindenem!

— És reá hajol, hogy megcsókolja. Ekkor látja, hogy a gyémánttól ragyogó fekete szalag félrecsuszott nyakáról, mire a feje elvált törzsétől.

*

Hoffmann rémes kiáltással ugrott fel. Fogadójának szobájában feküdt a pamlagon. Valaki a kezét tette a homlokára.

— Igy jár, fiatal ur, az az ember, a ki mostanában sokáig tartózkodik a Place de la Revolution homokján! — Palin asszony állt előtte. — Már most csak jöjjön hamar asztalhoz. Izléses cotelette á la Robespierre és potage á la constitution várja a vendéget! Jöjjön és ne menjen többé a kivégzésekhez!

Katt F.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 74.

Bérletszűnet.

Holnap, kedden, decz. 11-én, Mándoki Béla 40 éves színészi jubileuma alkalmából:

Sheridán Richárd.

Színjáték 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Sheridán	Mándoky B.	Herczeg	Pataki B.
Champrose	Odry A.	Crabb	Péchy L.
Golden	Bartha I.	Bull	Nagy Gy.
Dunbár	Komjáthy J.	O'Donnor	Fai Flóra
Spencer	Tanay Fr.	Cardivel	Komjáthyné
Páddy	Sziklay M.	Deborah	Kiss Irén
Murzius	Ifj. Szatmáry	Portlandné	Breznai A.

Holnapután, szerdán, decz. 12-én két előadás:
Délután 3 órákor félhelyárrakkal:

Urania budapesti tudományos színház előadása.

Este 7 és fél órákor, bérlet 61. sz. — „A”

Szegény Jonathán.

Operette 3 felvonásban.

Színházi műsor.

Csütörtökön, decz. 13-án, bérlet 62. sz.
„B” — harmadszor: Dolly. Színmű 3 felvonásban.

Pénteken, decz. 14-én, bérlet 63. sz.
„C” — újdonságul először: A z a r a n y a s s z o n y. Vigjáték.

Szombaton, decz. 15-én, bérlet 64. sz.
„A” — másodsor: A z a r a n y a s s z o n y. Vigjáték.

Vasárnap, decz. 16-án, két előadás;
délután 3 órákor, félhelyárrakkal: A b i b l i á s a s s z o n y. Operette 4 felvonásban.
— Este 7 1/2 órákor bérletszűnetben Pávay Ilonka vendégfelléptével: A c z i g á n y. Népszínmű 3 felvonásban.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

14699.

1900.

Tűzifa árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város „Fancsika” nevű erdejében levő és különböző kasszálókban összesen 28 helyen beraktározott következő tűzifátömeg, u. m.

4463 1/2 öl hasított tölgyfa.

456 „ I-ső oszt. botfa,

1052 „ II-od oszt. botfa

az 1900. év december hó 18-ikán reggel 10 órákor kezdetét veendő s folytatólag a következő napokon mindig a helyszínén tartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Az árverelés a kitűzött napon a Vecsey Zoltán kaszálójában levő raktárnál kezdődik s városi erdőmester által kijelölt sorrendben a következő napokon mindig reggel 10 órákor folytatattatik.

Az árverelés raktáronkint és fanemenkint történik.

Az árverési feltételek megtekinthetők, valamint közelebbi értesítés szerezhető a számvevőségénél városház és az erdőmesteri hivatalnál Nagyerdőn.

A raktáronkinti kikiáltási ár 10%-a készpénzben az árverelő bizottság kezéhez bánatpénzül leteendő.

Debreczen, 1900. évi deczembor 6-án.

A városi tanács.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december hó folyamán a raktáron lévő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó velezeket, atlas-satin és batisztokat, haraszt-kendőket,

valamint

szőnyeget, függönyöket tetemesen leszállított áron árusítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsater.

Több ezer darab maradék női ruhaszövetekből feltűnő olcsó áron.

7 méter egy ruhának való női divatszövet 1 frt 75 kr.

Nyilvános kijelentés.

Alulírott arczkép-műintézet, hogy megmenekedjen művészileg és jelesen iskolázott arczképfestői elhcsátásának kellemetlenségétől és hogy ezeket tovább foglalkoztatni tudja, **rövid időre és csak visszavonásig** elhatározta, hogy minden haszon és nyereség elérése nélkül szállit

csak 15 koronáért egy arczképet életnagyságban

(mellkép)

gyönyörű elegáns barokk-kerettel,

melynek legesekélyebbre becsült értéke is 60 korona.

Akinek tehát szándéka van saját vagy neje gyermekei, szülei, testvérei, elhalt rokonai vagy barátjai arczképet elkészíttetni, csak az illető fényképét (mindegy akárminő állásban van felvéve) kell beküldeni és 14 nap alatt megkapja az arczképet, melytől a legnagyobb mértékben el lesz ragadtatva és meglepetve.

Az arczképhez való láda saját árban számítatik fel. Megrendelések — melléklésével a fényképnek, mely az arczképpel együtt sértetlenül visszaküldetik, — utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett fogadtatnak el.

A kiténő, művészi kivitelért és természetű hasonlatosságért kezeséget vállalunk

Az elismerő és köszönő levelek száza nyilvános betekintésre kívánatra bárkinek nyelve megküldetik.

Karácsonyra szóló megbízásokat, ha azok december 20 káig hozzánk érkeznek, **négy nap alatt** pontosan elszállitjuk.

Arckép-műintézet

„KOSMIOS“

Wien, VI., Mariahilferstrasse 116. szám.

Kiadó lakás.

József kir. herczeg-utcza 8. számu ház földszintjén

5 szoba az utczára azonnal kiadó.

Értekezhetni ott helyben: a házmesternél és **Sesztina Lajos** piacz-utczai, vagy **Kardos László** Kossuth-utczai üzletében.

Pincze

hordós és üvegezett borok beraktározására kiválóan alkalmas, a **Kossuth-utczá** elején kiadó. Czim a kiadó-hivatalban.

TELEFON 156. szám.

Kellner Dávid

tüzifa-telepe

DEBRECZENBEN, Postakert 6-ik szám (Arany János-utczával szemben.)

Ajánlja dusan felszerelt telepét, ahol is Gyertyán, Bükk, Varga, Cser és Tölgy tűzifák

öleken és felvágva, továbbá I-ső osztályu

Porosz- és Belföldi szén

valamint II-od osztályu **Cserfa** is az évtizedek óta előnyösen ismert legjobb minőségben — kívánatra házhoz szállitva is **a legjutányosabb árban** azonnali szállitás mellett kapható.

Megrendelések eszközölhetők: **Geréby Fülöp Utódai** és **Party Ferencz** füszeráru czégeknél, valamint a fatelepen.

KLYTHIA- a bőr ápolására

az arcszín finomítására és szépítésére. **RIZSPOR**

Legelegánsabb tolette-, bál és salenpor, fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyszilleg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. és kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

Taussig Gottlieb

os. és kir. udvari tolette-szappanok és illatszerek gyára Bécs.

Főraktár. Bécs, I., Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben a legtöbb illatzer- és gyógyfüszerüzletekben és gyógyszerárakban.

1 doboz ára 2 Kor. 40 Allér.

Szétküldés utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése mellett.

RÓZSA LAJOS

női felöltő áruházában

tulhalmozott raktár miatt

nagy árleszállítás.

Női kabátok, paletók, gallérok, leánykabátok, szőrmerauk, blousok, gyermekköpenyek, diszitett női alapok

meglepő olcsó, szabott árak mellett kaphatók.